

Międzynarodowy Dzień Języków Migowych 2021

Data publikacji: 23.09.2021 14:40

Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ) w 2017 roku ustanowiła 23-go września dniem języków migowych w celu zwrócenia uwagi na ochronę tożsamości i różnorodności kulturowej Głuchych, którzy na co dzień komunikują się wieloma językami migowymi. Według Światowej Federacji Głuchych na świecie żyje około 72 milionów osób niesłyszących. Ponad 80% z nich mieszka w krajach rozwijających się. Łącznie używają ponad 300 różnych języków migowych.

Głusi posługują się językiem migowym. Ale czy możemy nazwać go językiem naturalnym? Językoznawcza definicja określa język jako system znaków zrozumiały dla odbiorców, by zająć mózg proces komunikacji. Jest to także dwuklasowy system znaków składający się ze słownictwa i gramatyki. Powinna go też charakteryzować uniwersalność, czyli możliwość mówienia o wszystkim. Sprawa komplikuje się, ponieważ w Polsce Głusi posługują się PJM (polski język migowy) oraz SJM (systemem językowo-miganym).

Polski Język Migowy (PJM) to naturalny, ojczysty język głuchych, tzn. taki, którego głuche dzieci uczą się od głuchych rodziców. Jest to język wizualno-przestrzenny. Składa się ze znaków migowych, gestów i alfabetu palcowego. Bardzo ważną funkcję gramatyczną pełni w nim mimika. PJM ma zupełnie inną gramatykę i składnię niż język polski. Nie ma jednego, uniwersalnego języka migowego. Głusi w każdym kraju mają własny język, np. Polski Język Migowy, Niemiecki Język Migowy itp.

System językowo-migany SJM jest subkodem języka polskiego, co oznacza, że migając stosuje się jego gramatykę, odmienną od gramatyki PJM. Dla części Głuchych, nieposługujących się biegle językiem polskim, stanowi to duży kłopot – nie znają gramatyki polskiej, gdyż ich natywnym językiem pozostaje PJM. Dlatego obecnie Głusi starają się zaznaczyć przewagę PJM nad SJM.

Pomimo że zdecydowana większość Głuchych posługuje się PJM, to wiele osób szkolonych do pracy z niesłyszącymi nadal miga SJM. Z punktu widzenia niesłyszących od urodzenia jest to niekorzystna praktyka, ponieważ Głuchy używają oni tylko PJM i nie będą w stanie zrozumieć w pełni przekazu systemowego.

Daktylografia czyli alfabet palcowy to zestaw znaków oznaczających poszczególne litery alfabetu, a także liczby, działania arytmetyczne, znaki interpunkcyjne. Znaki przekazywane są jako określone układy palców jednej lub obydwu dłoni. Poszczególne układy prezentowane są na wysokości twarzy, odpowiednio po prawej lub lewej jej stronie.

Ciekawostka - polski alfabet palcowy powstał w 1817 roku. Jego twórcą jest ks. Jakub Falkowski, założyciel pierwszej szkoły dla niesłyszących dzieci na ziemiach polskich – Instytutu Głuchoniemych w Warszawie.

A teraz coś ekstra z okazji dzisiejszego dnia – Młodzi Migają Muzykę!
"Sen o Warszawie":

„Czy ten pan i pani”:

Wszystkim osobom „migającym” zarówno PJM czy SJM życzymy aby czuli się swobodnie w otoczeniu osób słyszących i aby byli traktowani jak każdy z nas, bez wyzwisk, wyśmiewania czy hejtowania.